

Câu 1. Nghị luận xã hội (4,0 điểm)

Trong bài báo *"Cuồng thần tượng" một hiện tượng xã hội đáng lo ngại*, tác giả Nguyễn Thanh Bình đã viết:

Những năm gần đây, nếu điện ảnh Hàn Quốc đang dần dà tỏ ra thắng thế trên màn ảnh nhỏ, thì các nhóm nhạc, diễn viên từ xứ Kim Chi cũng tới Việt Nam ngày càng nhiều hơn, cơ hội được gặp "thần tượng" của nhiều bạn trẻ cũng tăng lên. Hầu như lần nào cũng vậy, các hành vi bày tỏ sự hâm mộ lại lặp lại từ la hét, reo hò đến ôm nhau khóc lóc, có người bị ngất,... Kinh hoàng nhất phải kể đến buổi biểu diễn của nhóm Super Junior tại MTV Exit Vietnam ở Mỹ Đình cách đây vài năm. Hàng nghìn người tìm mọi cách để tiến gần hơn đến sân khấu, dù phải chen lấn, giẫm đạp lên nhau, kết quả là 40 fan Việt ngất xỉu sau buổi diễn do thiếu ô-xi và quá mệt, rất nhiều người khác cũng bị bầm tím vì chen chúc....

Có đáng tự hào hay không nếu nói rằng ca sĩ, diễn viên rời Việt Nam với khoản thù lao hậu hĩnh mà "fan Việt" vẫn cứ bàng hoàng, ngỡ ngác, xúc động tràn ngập? Nếu so sánh thì sự kiện Nick Vujicic - chàng trai thành công vượt lên số phận, đến Việt Nam diễn thuyết đã tập hợp được hàng nghìn bạn trẻ tới nghe anh chia sẻ lại có ý nghĩa hơn nhiều. Những điều Nick Vujicic nói tác động tới thế giới nội tâm của mọi người. Họ lắng nghe, cổ vũ và học hỏi anh, thêm ý thức về sự tồn tại có ý nghĩa của mình, rồi nhân lên ngọn lửa của tình yêu cuộc sống, từ đó vượt qua khó khăn để xây dựng cuộc sống tốt đẹp cho bản thân, cho gia đình, cho xã hội.

(Theo <https://nhandan.vn/binh-luan-phe-phan/>, Thứ Năm, 30/4/2015)

Hãy viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của em về những xu hướng thần tượng trên và tác động của xu hướng đó đối với giới trẻ hiện nay.

Câu 2. Nghị luận văn học (6,0 điểm)

Nhà phê bình Maxin Malien từng nói:

Văn học suy cho cùng là nói về trái tim con người.

Bằng trải nghiệm văn học, em hãy làm sáng tỏ nhận định trên.

---Hết---

(Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm)

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của **Hướng dẫn chấm** để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh chỉ đếm ý cho điểm một cách đơn thuần. Do đặc trưng của bộ môn Ngữ văn, tính chất cụ thể của đề thi và đặc điểm của kỳ thi chọn Học sinh giỏi, trên cơ sở bám sát biểu điểm, giám khảo chủ động, linh hoạt trong việc cho điểm. Những bài viết có sự phát hiện riêng, độc đáo, sáng tạo, có cảm xúc cần được khuyến khích.

Trong trường hợp thí sinh tổ chức bài làm theo cách riêng nhưng đáp ứng được các yêu cầu cơ bản của đáp án thì vẫn cho đủ điểm như **Hướng dẫn chấm** đã quy định (đối với từng phần).

Điểm từng câu không làm tròn. Điểm của bài thi bằng tổng điểm các câu, không làm tròn.

B. GỢI Ý ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM

Câu	Nội dung cần đạt	Điểm
Câu 1 (4,0 điểm)	Viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của em về vấn đề: <i>Những xu hướng thần tượng và tác động của xu hướng đó đối với giới trẻ hiện nay.</i>	
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận xã hội: Có đầy đủ mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0,25
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: <i>Bàn về xu hướng thần tượng và những tác động của xu hướng đó đối với giới trẻ Việt Nam hiện nay.</i>	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm phù hợp, có sự liên kết chặt chẽ, biết kết hợp giữa nêu lý lẽ và đưa dẫn chứng tiêu biểu, cụ thể, sinh động, lập luận thuyết phục.	
	<i>Thí sinh có thể làm theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo những ý sau:</i> 1. Giải thích: - <i>Thần tượng</i> : hiện tượng tâm lý tự nhiên và được hình thành từ sự yêu thích, say mê, mến mộ, thậm chí là tôn sùng đối với một cá nhân hay một nhóm người bởi tài năng, phẩm chất của họ ở một lĩnh vực nào đó. - <i>Xu hướng thần tượng</i> : là trào lưu đang xảy ra với diễn biến mạnh mẽ trong đời sống cộng đồng, nhất là ở giới trẻ, khi thần tượng xuất hiện sẽ kéo theo sự đam mê, ngưỡng mộ đến tôn thờ...	0,5

	2. Bàn luận: * <i>Những xu hướng thần tượng của giới trẻ hiện nay:</i> - Xu hướng chọn thần tượng của giới trẻ: + Nhiều người trẻ hướng đến những ngôi sao nổi tiếng trong giới nghệ thuật để chọn làm thần tượng. + Nhưng không ít bạn có xu thế tìm kiếm những hình ảnh giản dị, gần gũi mà cao đẹp để tôn thờ (cha mẹ, người thân hay những người có nghĩa cử cao đẹp vì cộng đồng...). - Xu hướng thể hiện tình yêu thần tượng: + Có những bạn trẻ lựa chọn thần tượng đúng đắn, phù hợp, lành mạnh; bày tỏ thái độ trân trọng mến phục; hành động tôn vinh, cổ vũ; ngôn ngữ ca ngợi tán dương idol... với tình cảm ngưỡng mộ, khâm phục chân thành. + Nhưng cũng có một bộ phận giới trẻ mù quáng chạy theo thần tượng hay khuyếch trương thần tượng quá mức (mê muội thần tượng): chọn sai người để hâm mộ; hoặc coi thần tượng là tất cả cuộc sống, tôn thờ mù quáng, phóng đại quá mức các khả năng của thần tượng hay thần thánh hóa thần tượng... * <i>Những tác động của xu hướng thần tượng đối với giới trẻ:</i> Xu hướng thần tượng hiện nay không chỉ là một trào lưu mà còn là một phần cuộc sống, tác động không nhỏ tới các bạn trẻ. - Ngưỡng mộ thần tượng đúng mực sẽ: + Thôi thúc, động viên, khích lệ con người vươn lên học hỏi những giá trị tốt đẹp từ thần tượng, giúp người trẻ được truyền cảm hứng, sống nhân bản hơn và đem lại lợi ích cho bản thân, xã hội. + Tạo sức mạnh liên kết cộng đồng và lan tỏa những việc làm ý nghĩa, tạo nên giá trị cho xã hội... - Mê muội thần tượng dẫn tới nhiều hệ lụy tiêu cực: + Thường xuyên bị lôi cuốn vào thế giới ảo của thần tượng; + Dành quá nhiều thời gian và sự quan tâm cho việc theo dõi và ủng hộ thần tượng... + Xa rời các hoạt động và mối quan hệ trong đời sống thực; + Học hành sa sút, đời sống tâm lý mất cân bằng; không còn khả năng suy xét, phân biệt đúng sai; hành động sai lầm quá khích, gây ra những hậu quả tệ hại cho bản thân và xã hội... <i>(Học sinh trong quá trình bàn luận luôn bám sát các hiện tượng của đời sống thực tiễn để ý kiến xác đáng, có cơ sở.)</i>	2,0
	* <i>Bài học nhận thức và hành động:</i> - Cần có nhận thức đúng đắn về xu hướng và những tác động của xu hướng thần tượng tới cuộc sống của bản thân và cộng đồng. - Biết lựa chọn thần tượng phù hợp, có thái độ và cách ứng xử đúng mực làm cho tâm hồn phong phú hơn, nâng tầm văn hóa bản thân.	0,5

	- Để không bị cuốn vào cơn lốc “cuồng thần tượng”, mỗi bạn trẻ cần trau dồi kiến thức, rèn luyện bản lĩnh để có thể nhận diện các giá trị đích thực chứ không phải phong trào hay a dua hoặc chỉ để “thể hiện đẳng cấp” một cách bông bột...	
	d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,25
	e. Sáng tạo: Có suy nghĩ mới mẻ, sâu sắc về vấn đề nghị luận.	0,25
Câu 2 (6,0 điểm)	Bằng trải nghiệm văn học, em hãy làm sáng tỏ nhận định: <i>Văn học suy cho cùng là nói về trái tim con người.</i>	
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học: Có đầy đủ mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0,25
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Bàn về nhận định của Maxin Malien: <i>Văn học suy cho cùng là nói về trái tim con người.</i>	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm phù hợp, có sự liên kết chặt chẽ, biết kết hợp giữa nêu lý lẽ và đưa dẫn chứng tiêu biểu, cụ thể, sinh động, lập luận thuyết phục.	
	<i>Thí sinh có thể làm theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo những ý sau:</i> * Giải thích: - <i>Văn học</i> là một loại hình nghệ thuật, lấy con người làm đối tượng nhận thức trung tâm, lấy hình tượng làm phương thức biểu đạt nội dung, lấy ngôn từ làm chất liệu xây dựng hình tượng. - <i>Trái tim</i> : là cội nguồn của tình cảm, là lòng thương yêu chân thành, niềm cảm thông sâu sắc, là khao khát ước mong hạnh phúc... - <i>Văn học nói về trái tim con người</i> Tác phẩm văn học dù ở trên bình diện nào, được trình bày bằng cách nào, nói cho cùng đều viết về tình thương yêu của con người, hướng tới tình cảm khởi hành từ tâm hồn, trái tim của mỗi người... => Nhận định đã đề cập đến đặc trưng, chức năng của văn chương: Tác phẩm văn học vừa bộc lộ những tình cảm, cảm xúc của con người với cuộc đời, vừa hướng người đọc đến những giá trị nhân văn cao cả.	0,5
	* Bàn luận: - Lấy con người làm trung tâm, văn học phải thể hiện được mọi khía cạnh trong đời sống con người: số phận, tư tưởng, trí tuệ và đặc biệt là tình cảm. Đó vừa là đối tượng mô tả, vừa là nội dung biểu hiện của tác phẩm văn chương. - Một trong những chức năng cơ bản của văn học là giáo dục, nhân đạo hóa con người. Văn học giáo dục con người bằng tình cảm và thông qua tình cảm. Từ đó bồi đắp, nâng đỡ, thanh lọc tâm hồn con người, hướng con người tới chân - thiện - mỹ.	1,0

	- Là sản phẩm tinh thần của con người, do con người tạo ra để đáp ứng những nhu cầu trong đời sống, nhất là đời sống tâm hồn, văn học chỉ thực sự có giá trị khi cất lên tiếng nói của tâm hồn, tình cảm con người. Vì vậy, hướng về tình cảm nhân văn, tinh thần nhân đạo cao cả bao giờ cũng là vấn đề cốt yếu làm nên giá trị lâu bền của văn học chân chính...	
	* Chứng minh: Học sinh tự chọn ngữ liệu để chứng minh làm sáng tỏ vấn đề.	3,0
	* Đánh giá, mở rộng: - <i>Văn học suy cho cùng là nói về trái tim con người</i> đã khẳng định đặc trưng, sứ mệnh cao cả của văn chương. - Ý kiến định hướng người sáng tác: Người nghệ sĩ phải sống sâu sắc với cuộc đời, phải có được tình cảm chân thành, mãnh liệt, đồng thời phải truyền tải được cảm xúc, tư tưởng của mình bằng những sáng tạo nghệ thuật độc đáo, có sức lay động xúc cảm của độc giả, hướng họ đến những giá trị nhân văn... - Tiếp nhận tác phẩm văn học, chỉ khi người đọc thực sự trân trọng “đứa con tinh thần” của người nghệ sĩ, rộng mở trái tim mình, kết nối được sợi dây đồng điệu với tiếng lòng của người sáng tác...thì khi ấy, độc giả mới được lay thức, rung động; được khám phá và lĩnh hội những tư tưởng, tình cảm đẹp đẽ...	0,5
	d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu, diễn đạt trong sáng, lời văn có hình ảnh, giàu cảm xúc.	0,25
	e. Sáng tạo: Có suy nghĩ mới mẻ, sâu sắc về vấn đề nghị luận.	0,25

-----Hết -----